

Rigmor Maren Kirstine Lindevang Larsen
Tegnet 10. Maj 1925

De følgende sider er en næsten direkte afskrift af mors / bedstemors / oldemors kortfattede skildring af sit liv, som hun efter hukommelsen på opfordring begyndte at skrive den først i 1990-erne. Jeg har kun ændret ganske få steder af stilistiske hensyn. Billederne har jeg valgt ud af de mange, der blev tilbage efter hendes død den 13. marts 2004.

Var hun begyndt før, havde hun naturligvis kunnet fortælle meget mere, men det her foreliggende giver en udmærket oversigt over et liv, som ikke altid har været lige morsomt. Jeg er overbevist om, at mor har undladt at nedskrive mange oplevelser, fordi de for hende var for "private", og fordi de ville være generende for hende at genopfriske. I tidens løb har hun dog mundtligt berettet om forskellige episoder, som ganske tydeligt har påvirket hende meget, og som hun kun med nogen overvindelse kunne få sig selv til at fortælle. Da hun imidlertid ikke har skrevet dem ned sammen med det øvrige, må vi lade dem forblive ufortalte.

Holger Wolsing
Juni 2004

Det skete tit, at der kom en gadehandler med fisk og råbte: "Sild er godt" og så kom kvinderne ned og handlede, eller de råbte fra vinduet, hvad de skulle have, så blev vi unger sendt op med fisken, som var pakket ind i en gammel avis. Det tog man ikke så høje dengang. Jeg synes ikke, at der

Gaden, hvor jeg boede som barn, hed Bustrupgade. Den lå på Vesterbro og gik fra Bevtoftegade til Søndre Boulevard. Der var tretten opgange med fem etager i hver. Jeg boede i nr.4. Dengang kunne vi sagtens lege roligt på gaden, ingen færdsel forstyrrede os, kun i middagsstunden kom ølvognen med hesteforspand fra Carlsberg, for der var depot i nr. 3 i kælderen. Så skulle kuskene spise frokost. Først fik hestene vand, så fik de en mulepose med korn hængt om halsen. Det var store jyske heste, meget rolige og fredelige, kun hvis de syntes, det varede for længe, sparkede de i stenbroen, så gnisterne føg. Så kom kuskene gerne op. De var som regel godt røde i hovederne, efter al den frokost de havde "drukket".

Ved siden af øldepotet havde skomageren sit værksted. Det var min klassekammerat Karens far, der havde det, og det var hun meget stolt af, han var jo "selvstændig". Vores gade havde dengang brolægning, d.v.s. den var belagt med brosten. Om sommeren kunne der blive helt grønt af græs, det så så kønt ud, syntes vi. Man sagde, at det var fordi gederne på den anden side af boulevarden en gang imellem forvildede sig herover.

Derovre på den anden side var der nemlig to store huller i jorden. Der havde vistnok været påbegyndt udgravning til beboelsesejendomme, men så kom krigen i 1914, og så gik det i stå. Om det var sådan, ved jeg ikke, men skrænterne var helt grønne af græs. Ukrudt og blomster, og vi elskede at lege derovre. Om vinteren, når der var sne, kælkede vi ned ad skråningerne. De større børn skøjtede i bunden, for der var altid vand, undtaget i tørkeperioder. Nu er der for længst store ejendomme, som allerede er gammeldags.

Vi legede "tag-fat" over gaden, fortovet var "helle", men når lygtetænderen kom, skulle vi komme op. Han gik med en lang stang med en krog på. Den stak han ind i en løkke inde i glaskuplen, et lille ryk og lyset tændtes, for det var glaslygter.

I gården måtte vi kun lege til mørkets frembrud, så blev vi gennet ud på gaden af gårdmanden. Han var ansat ved Statsbanerne og var i uniform, den havde vi vældig respekt for. De store drenge lavede dog meget fest med ham, når de så, at han gik på arbejde. Om vinteren oversprøjtede de den store plads oppe i den ene ende af gården med vand, og så løb de på skøjter der, men når han kom hjem fra arbejde, kom han og strøede salt på, så når vi kom ned næste morgen, var det hele ødelagt.

Det skete tit, at der kom en gadehandler med fisk og råbte: "Sild er godt" og så kom konerne ned og handlede, eller de råbte fra vinduet, hvad de skulle have, så blev vi unger sendt op med fisken, som var pakket ind i en gammel avis. Det tog man ikke så nøje dengang. Jeg synes ikke, at der var så meget sygdom som nu. Når vi så kom op med fisken, fik vi som regel en to-øre eller en fem-øre, og så røg vi over til slikmutter i kælderen på Enghave plads efter en slikkepind til fem øre eller for to øre "af dem man fik flest af". (Små bolsjer). Det hændte også, at der lørdag aften om sommeren kom frugtsælgere med trækvogn. Nogle gange var de tre-fire mand om sådan en vogn og så var de gerne "beduggede". Så sad vore forældre oppe i vinduerne og råbte, hvad de ville have, så kunne vi gerne redde os et æble eller en pære eller en banan. Appelsiner kom der ikke før ved juletid. Engang gik det ene hjul af en trækvogn og al frugten trillede af. Så fór vi unger over frugten, der som regel alligevel var lidt stødt i forvejen, og så opgav mændene og traskede hjem med den defekte vogn, og vi jublede, for det var jo ikke hverdagskost at få frugt, højst et halvt æble eller en halv pære en gang imellem.

Jeg gik på Ny Carlsbergvej Skole. Jeg husker tydeligt den første dag. Min mor fulgte mig, vi blev samlet i gymnastiksalen og blev råbt op af inspektøren, hun hed Margrethe Petersen, en meget kendt og dygtig dame. Vi piger nejede dybt, når vi mødte hende på gangene. Hun var meget elegant klædt, med en protokol under armen, og så nikkede hun altid så venligt til os. Når vi så blev råbt op i salen, skulle vi gå hen og stille os ved den lærerinde, som vi skulle have som klasselærerinde resten af vor skoletid. Min "frøken" hed frk. E. Christensen, vi syntes hun var smuk og altid så fint klædt. Jeg husker hendes første kjole endnu, den var beige farvet med broderet besætning, meget flot. Hun blev gift et par år efter og hed derefter fru E. Kjær. Vi tøser skævede rigtigt, da hun begyndte "at få mave". Vi skillingede sammen til en stor buket blomster, da hun kom i skole efter fødslen.

Vi gik ikke sammen med drengene og havde hver vore skolegård. Der var justits dengang. Når klokken ringede, stillede vi op i rækker, hver klasse for sig. Efter tur skulle vi gå stille to og to, der stod en stor elev på hver afsats og passede på, at alt gik som det skulle, musestille. På 2. Sal stod en lærer, og ve den, der ikke gik i rækken! Så stillede vi op i to rækker udenfor vort klasseværelse, og først når vor lærerinde kom, måtte vi gå ind og stå ved siden af vore pulte. Så kom læreren og sagde. "Sæt jer" og så satte vi os stille ned. Vi var 36 piger i min klasse, jeg husker endnu mange af navnene. Nede ved skolelågen var der en pige, der havde vagt i frikvartererne. Vi måtte ikke gå udenfor uden tilladelse. Den, der alligevel gjorde det, blev skrevet op og skulle bagefter stille hos

inspektøren. Det betød en "sveder" d.v.s. en eftersidningstime, og dertil kom en anmærkning i karakterbogen. Så "faldt der også brænde ned" derhjemme.

En gang om året var vi på skovtur med skolen. Det var gerne til Klampenborg eller Charlottenlund. Så kørte vi med skovvognen, det var en sporvogn uden vægge, bænkene stod på tværs, og der var blot en tyk flettet læderrem, der blev sat på kroge, for at vi ikke skulle falde af. Så gik billettøren på trinbrættet udenfor, når han skulle billettere. Vi kørte så ud til skoven og stod af ved de røde porte, gik gennem skoven til Eremitagesletten, hvor vi spiste vor medbragte mad og drak vor sodavand. Så legede vi og gik derefter tilbage til endestationen og kørte hjem igen, godt trætte. Det kunne dog også ske, at vi kom i zoologisk have. Så gik vi gennem elefantporten ved Carlsberg til Søndermarken, gennem den gamle alle med de høje træer og ud til Frederiksberg Bakke. Så lå zoologisk have ovre på den anden side i Frederiksberg Have ved siden af slottet.

Det var sjovt at se alle de fremmede dyr, særligt aberne, de var nemlig "uartige". Jeg tror, de kunne se, at vi syntes, det var sjovt. Der var engang en abe, der var særlig "fræk", vi tøser fnisede, så kom lærerinden, hun skulle se, hvad der skete, så hun satte stanglorgnetten for øjnene, men tog den hurtigt ned igen og gik videre. Der blev ikke sagt noget, men vi skulle også gå videre.

En gang om året kom vi til tandlæge på skolen. Det var den første skoletandklinik i Europa, så der kom mange deputationer fra andre lande for at se den, for det var noget helt nyt og enestående, det var nemlig gratis for eleverne. Det var elever fra tandlægehøjskolen, der behandlede os. Der var, så vidt jeg husker 10 stole, og vi elever blev så kaldt op klassevis og blev behandlet. Det var vi ikke glade for, men ellers havde mange af os ikke fået ordnet tænderne, det tog man jo ikke så nøje dengang. Så kom tandlægen selv og så, at det blev gjort rigtigt. Han var meget grim, havde stort underbid og lignede fuldstændigt en bulldog, men han var såmænd flink nok. Vi fik altid besked på at børste vore tænder noget bedre.

Om fredagen skulle jeg med min mor på indkøb i Istedgade. Jeg skulle bære tasken med varerne, for mor havde dårligt ben og gik med stok, og så tog hun mig under den anden arm, det gik langsomt, men vi skulle også se på alle butikkerne, hvor de havde de bedste tilbud. Istedgade var dengang en god handelsgade, der var nok værtshuse, men ikke nær så mange som nu, og man kunne gå roligt og ugenert, også selv om vi børn gik alene. Gaden begyndte ved Enghaveplads og endte ved Hovedbanegården. Der var butikker for enhver pengepung, og fattigfolk kunne godt gøre

billigt køb, og dem var der jo flest af dengang. Der var også en slagter, der solgte "sort kød". Jeg forstod ikke, hvorfor det hed sådan, det lignede jo alt andet kød. Senere så jeg, at der var sort stempel på, i stedet for blåt. Det var fra dyr, der havde haft en eller anden skavank, havde måske brækket benet eller på anden måde kommet galt af sted, men det købte mor aldrig, for man kunne jo ikke vide, om der var numre med i det også, sagde hun. I en sidegade var der en lille biks, hvor de solgte fjerkræ, nogle magre dyr, som sikkert var døde af sult, de så helt blåfrosne ud, men kostede til gengæld næsten ingenting. Men der var også fine butikker. Om søndagen fik vi tit flæskesteg, det var en hel skinke, og det var skinke, skal jeg lige love for, ikke sådan nogle små magre nogle, som vi får nu. Der var fedt på, så vi kunne også få nogle dejlige fedtemadder med salt på. Længere nede på et hjørne, jeg husker ikke hvad sidegaden hed, var det en hørkræmmer, af den rigtige gamle slags. Butikken lå tre-fire trin nede, med ujævnt stengulv. Der var en lang disk, foran stod sække med alt muligt, sukker, salt, soda, ja alt muligt, og dem sad vi børn så på og så på, at de voksne fik deres varer. Det gjorde ikke noget, at vi børn blev "sprunget over", for der var så meget at høre og se. Over disken under loftet var en lang stang, hvorpå der hang klipfisk, kandis, snørebånd, træskeer, ja alt muligt mellem himmel og jord. Hvad mon sundhedsmyndighederne ville sige til det i dag? Så stod der også store tønder med spegesild og henne i den anden ende af butikken lå dynger af kul, koks, brænde og briketter. Der hang også røgede fåreskinker og flæskesider under loftet og der lugtede dejligt af forskellige krydderier, som blev vejet af i kræmmerhuse. Så vidt jeg husker, hed manden Stenberg.

I Dannebrogsgade, tror jeg, var der en lille biograf, der blev kaldt "loppen". Oppe ved siden af lærredet sad en dame og hamrede i et klaver, højt eller lavt efter hvad der foregik på filmen, var det sørgeligt, spillede hun sagte, men var der storm, torden og andet uvejr, kan det nok være, at det stakkels klaver fik sin bekomst. Det kostede 25 øre for børn, senere steg det til 35 øre. Det var især, hvis de voksne ville have en rolig eftermiddag, at vi fik penge til det, for det var mange penge dengang, dem kunne man jo få 5 pund kartofler for, eller to små franskbrød.

Dengang var der brolægning, også på fortovet, men der var en lang glat flise hele vejen ned. Ude midt i gaden var der sporvognsskinner, der kørte linje 3 - 10 og 16. Der var ikke mange biler, men hestevogne, så der var en farlig spektakel, når de kørte på brolægningen, der var jo jernbånd om hjulene og sporvognene klemte ustandseligt, men der skete alligevel ikke mange ulykker. Vi snoede os ud og ind mellem vognene, når vi skulle over på den anden side, og de kørte heller ikke så stærkt

som nu. Det kunne ske, at mor ikke havde kræfter til at gå hjem igen, så kørte vi med sporvognen til Enghaveplads, det kostede 15 øre. Når vi så kom til bageren på hjørnet af Ny Carlsbergvej, købte mor to stykker overskåret wienerbrød, og så fik vi kaffe, når vi kom hjem. Det var dejligt at sidde der med mor og drikke kaffe. Så fik jeg en seddel med til skolen næste dag, at jeg havde haft hovedpine.

En gang om måneden var det vaskedag. Vi havde tre dage. Der var ti lejligheder i hver opgang, så det passede med en måned. Første dag lagde vi tøj i blød i et stort trækar nede i kælderen. Der kom fem pund soda i vandet, så skulle vi fulde gruekedlen med vand og lægge til rette under den. Vi fyrede med brænde og kul, som vi måtte hente ovre på Enghavevej. Dengang var der kludekræmmere, stalde med vogne og heste. Nu er der høje ejendomme, der allerede er umoderne. Min bror og jeg hentede en stor spand kul, briketter til at holde ilden ved lige og brænde til optænding. Alt skulle være parat. Da jeg var helt lille, kan jeg huske, at min mor sad og snittede sæbe til at koge i. Det var store gule firkantede sæbestykker, senere blev det så til vaskepulver og to pund brun sæbe blev der også købt. 2.dag kom så fru Hansen, mors veninde fra ungepigedagene, hun var meget tyk og sjov. Min søster Anna havde så i forvejen været nede i kælderen og gøre ild på og trukket tøjet op af karret. Det hang på en høj buk og "løb af". Så kom fru Hansen og skrubbede det med brun sæbe på et vaskebræt, og så blev det kogt, skrubbet igen og skyllet, det skulle Anna gøre. Senere, da jeg blev ældre, måtte jeg til det. Vi havde så lejet en vridemaskine ovre hos "rulleemor", den blev sat fast på karret, og så skiftedes vi børn til at dreje håndsvinget, det var drøjt. Fru Hansen kom gerne op og spiste frokost, og det skulle være ekstra godt med en kop stærk kaffe og wienerbasser til. Så gik hun ned og gik i gang igen. Klokken tre skulle vi børn gå ned til hende med wienerbrød og kaffe, for så var hun for træt til at gå op på 2.sal. Når hun var færdig, kom hun op og fik aftensmad sammen med os alle sammen, det glædede vi os alle til, for så kan det nok være, at snakken gik, og det var festligt. Mine store brødre bar senere det våde tøj op på 5. Sal til tørreloftet. Det var en drøj tur. Anna og jeg hængte det op, vi havde stearinlys med for der var hverken strøm på trappen eller på loftet dengang, Det var en streng dag.

Vi var syv søskende, hvoraf seks er født på Fyn, kun Lili, den yngste, er født i København. Mor, far og vi seks boede i Thordals Allé nr 1 i Fruens Bøge ved Odense. Hele alléen var byggeforeningshuse, far var formand for foreningen, så han ville have nr.1. Da jeg var to år, blev

bogbindervirksomheden lukket, hvor far var ansat. Det var sløje tider, det var under 1. Verdenskrig. Far rejste til København for at søge arbejde og lejlighed. Han var heldig at få begge dele, dog var ejendommen i Bustrupgade endnu ikke bygget færdig, så far lejede en lille lejlighed på Frederiksborgvej, det var en gammel, nedlagt bondegård, der hed Svanen, noget frygteligt gammelt møg. Dengang var der, som nu, boligmangel, og det var jo også kun midlertidigt. Nå, men vi flyttede så igen, så snart lejligheden var nogenlunde færdig. Det kan jeg selvfølgelig ikke huske, men alt det har mor fortalt mig. Der var 2 $\frac{1}{2}$ værelse, køkken og toilet, det var en god lejlighed efter den tids målestok. Toilettet var så lille, at man lige kunne være der, men når den tykke fru Hansen, som vaskede for os, skulle benytte det, måtte døren til entreen stå åben. Det morede vi os alle over, også fru Hansen, for der hvor fru Hansen boede skulle de gå ned i gården, når de skulle på toilettet, så dette her var luksus for hende. I 1920 blev Lili født. Så var vi ni mennesker i 2 $\frac{1}{2}$, intet badeværelse, ikke engang en håndvask på w.c'et, så vi skulle al vaske os ved vasken i køkkenet efter tur, hvor mor også skulle sørge for morgenmad og smøre madpakker, men det gik såmænd meget gnidningsløst, der var jo mange, der havde det på samme måde, og alt blev jo derefter. De voksne gik en gang imellem i bad ovre i den kommunale badeanstalt i Lyrskovsgade, ellers blev det kun fodbad og vask til "nedringet", som det blev kaldt. Da vi små så kom i skole, fik vi bad der hver 14. Dag. Men jeg syntes, vi havde det godt, vi manglede ikke noget, vi fik god mad hver dag, tøj, når vi trængte til det, gode forældre og søskende, havde naturligvis vore små pligter hverdag, som vi alligevel prøvede at skulke fra, og så var der skæld ud i luften.

Jeg har fortalt, at Bustrupgade stødte ud til Søndre Boulevard, der strakte sig helt fra Vester Fælledvej over Enghavevej til Halmtorvet. Der var dejligt for os børn at lege. Der var to rækker høje elmetræer med en bred spadseresti imellem og bænke, så der var cykelsti og ensrettet kørsel i hver side. På Halmtorvet var der dengang et stort slagteri, hvor vi kunne købe "gode ben". De var fine med meget kød på.

Så langt tilbage som jeg kan huske, har jeg set landmænd komme trækkende med køer til slagteriet, Vester lå jo dengang i byens udkant. Der var også en stor brandstation på torvet. Det var spændende, når sprøjterne kørte ud, store røde vogne med fire kraftige jyske heste spændt for, de var meget flotte og velplejede. De kom i skarp trav, så hovene slog gnister mod stenbroen, der ikke var asfalteret. På hver side af vognene sad tre-fire brandmænd med ryggen til hinanden, og på bukken sad ved siden af kusken en mand og klemte med en stor

messingklokke. Når vi børn hørte klokken, spændte vi op til boulevarden, for at se det flotte syn, for det var virkelig et flot syn, at se de dejlige store heste og brandmændene med de blanke hjelme og de store økser i bæltene. De unge nu kan nok ikke forstå, at det var noget særligt, men vi havde ikke noget at lege med. Vi piger havde hinkesten, nipsenåle eller sjippetov; drengene måske et kasseret cykelhjul. De satte korkpropper i fælgene, for at de ikke skulle lave for meget spektakel, for så kom beboerne frem i vinduerne og skældte ud, Så slog de på hjulet med eb kæp og løb så på fortovet rundt om huset med det. De kunne også bore hul i låget til skosværtæsker, stikke et stykke sejlgarn igennem og slå knude på den anden side. Så tog de fat i den anden ende af snoren og løb; så trillede låget nok så pænt ved siden af. Selvfølgelig fik vi gerne lidt legetøj til jul eller fødselsdag, men det var ikke store sager, og det ventede vi heller ikke, selv om vi havde ønsket os noget mere.

Pinsen var næst efter jul den bedste til på året. Den startede med, at vi tre mindste, Kristian, Lili og jeg gik med mor og Rosa ned i Istedgade hos "Munck", en stor konfektionsforretning. Dem var der flere af den gang. Der købte vi kjoler og frakker, og Kristian fik jakkesæt. Så over til hattebutikken, hvor vi piger fik stråhatte. Min var lyserød med silkesløjfer. Kristian fik en matroshue, hvor der stod Kristian på. Så fik vi sorte sko med ankelkrem, og så var vi meget fine. Det var tradition dengang, nyt tøj til pinse, og kun til pænt brug. Så kom vi i bad lørdag aften nede i vaskekælderen, der blev varmet vand i gruekedlen, og vi badede så i det store trækar. Søndag morgen stod vi op klokken halv seks, fik morgenmad, det var havregrød, mælk og et stykke franskbrød. Derefter tog vi sporvogn og tog til Klampenborg, hvor vi drak kaffe med rundstykker hos Peter Liep, så gik vi videre til Eremitagesletten, hvor vi børn legede, og hvor vi alle lå i græsset og spiste frokost, som var pakket i æskerne fra vore nye sko. Om eftermiddagen drak vi kaffe i traktørstedet ved Springforbi station, og så var vi også trætte. Men det var også den eneste tur, vi havde om året sammen med far og mor og vore søskende, det var kun de rigtig rige, der havde bil dengang. Men vi var meget tilfredse, der var ikke mange, der endda fik den oplevelse. Senere købte far en byggegrund med et lille sommerhus på ude i Vanløse, der dengang lå langt ude på landet, med store marker udenom. Så blev der bygget to værelser til, og så boede vi der hele sommeren. Det var endnu dejligere, særlig for mor, som havde dårlige ben og næsten ikke kunne gå op og ned til anden sal. Nu kunne hun gå lige ud i haven og sætte sig. Far og mine brødre og Rosa kørte så med sporvogn frem og tilbage til arbejdet, ligesom Kristian og jeg kørte til skolen på Ny Carlsbergvej hver dag. Dengang gik vi også i skole om lørdagen.

Min far var værkfører på en æskefabrik, som lavede æskerne til cigarer og tobak til cigarfabrikken, den var bygget sammen med. Det var en stor virksomhed med 3 - 400 arbejdere. Den hed Horwitz og Kattentid, og var en gammel fabrik, der lå på Islands Brygge. For at komme derover, skulle man over Langebro. Det var meget generende, for tit var broen oppe, når der skulle skibe igennem, enten ud til Øresund, eller den modsatte vej ud til Kalveboderne. En gang imellem kunne det ske, at far glemte sin frokostpakke på cykelskurtaget derhjemme. Det så mor så oppe fra soveværelset, og så måtte jeg blive hjemme fra skole og køre ud til far med den, det var en hel svir for mig, det var sjovt at se alle damerne, "overtrækkeske" blev de kaldt, siddende ved et langt bord og montere æsker. Ned langs bordene stod der limepotter i vandbad med ild under, og nogle mænd måtte hele tiden sørge for at lægge de store limplader i, så de kunne smelte. Der var en ordentlig knævn af alle de pigebørn. Min søster Rosa og min bror Carlo var også ansat der. Min far havde et stort glasbur i det ene hjørne af salen, det var hans kontor, med alt hvad der hørte til. Han var meget vellidt af folkene. Så fik jeg gerne en 25-øre at snolde for, og så kørte jeg hjem igen. Jeg skulle med linje 10 fra Enghave Plads til Tietgensgade, hvor jeg skulle stige om til linje 5. Det kunne hænde, at der var så mange skibe, der skulle gennem Langebro, at folk, der skulle over til fabrikkerne, ikke kunne vente. Så lå der en lille færge, som så færgede dem over, så havde de cyklerne med. Men i 30-erne lukkede fabrikken, det var et jødisk aktieselskab. Det sagdes, at det var på grund af forholdene i Tyskland (Hitler), at de lukkede, og det skal nok være rigtigt.

Det var strenge tider med arbejdsløshed, så det var ikke nemt for en mand i den alder som min far, at få arbejde igen. Han havde været mester i over 30 år (?) på samme sted, og der var ingen, der havde brug for en mester, så han måtte tage arbejde som almindelig svend (bogbinder) igen og det bekom ham ikke rigtigt vel, at skulle tage imod ordrer af en yngre mand. Min far var samtidig en lille ilter herre, som man ikke så gerne skulle være klog overfor. Så begyndte han selv, med hjælp fra en frimurerorden, som han var medlem af, den hed Grafia-ordenen, at starte en æskefabrik på Blegdamsvej, men tiden var ikke til det, når så mange andre måtte lukke på grund af mangel på materiale. I nogle år fik han så pension (hjælp) fra Grafia-ordenen, men da hjælpen så holdt op, tog han forskellige småjobs, indtil han kunne få aldersrente.

Min mor døde 28. Maj 1934, jeg var da blevet gift en måned før, så der var kun min bror Kristian, der var bagersvend, og min lille søster Lili hjemme, så far og min lille søster Lili flyttede ud til Lyngby til min bror

Carlo og hans kone Ketty, som havde købt et hus af den gamle Wolsing. Men det gik ikke så godt, så far flyttede, og Lilli havde fået tuberkulose og blev indlagt på sygehuset. Lili var syg i flere år, skiftede fra sygehus, sanatorier og hjem, indtil hun lærte en mand at kende på sanatoriet. Han hed Niels Hoffgaard og var færing. De blev gift, men Lili levede kun til hun blev 26 år, og Niels rejste på landet, og vi så aldrig mere til ham.

Enghave Plads havde stor tiltrækning på børn. Dengang havde linje 3, 10 og 16 rundkørsel hver anden tur, og hver anden gang kørte de videre til Sydhavnsgade, Valby eller Vigerslev Allé. På pladsen var der en kiosk, et blomsterstade og et samlingssted til sporvejsfolkene. Overfor var så slikmutter, det var det bedste. Ikke for det, men vi havde sjældent penge at købe noget for, der var jo ikke noget, der hed lomme penge, men vi kunne være heldige at finde en 1-øre eller en 2-øre ved stoppestedet. Det var det første, vi kiggede efter, når vi kom derover. Så var det om at komme og købe for en eller to øre af "dem man fik flest af", det var små runde kulørte bolsjer med sukker på, fire for to øre. Hvis mor skulle til byen og købe ind eller på besøg, skulle Kristian og jeg følge hende til sporvognen og hente hende igen for at bære hendes store taske, mor gik jo med stok. Så legede vi gerne på pladsen. Der var et stort læskur, der var åbent på de tre sider, det lignede en stor lade med en lang bænk. Under taget var der bjælker, som vi slog svalereder i. På pladsen var der sang og store gamle træer. Det kunne godt ske, at der sad et par "spritte" og drak, men vi var ikke bange for dem, de generede ikke os, og vi ikke dem, men vi fik selvfølgelig besked på hjemmefra, at vi ikke måtte tale med fremmede eller tage imod penge, men det var yderst sjældent, at der skete overgreb på børn dengang, måske var det bare fordi, man ikke havde fjernsyn og radio. Det var ikke alt, der kom frem. Fredag, lønningssdag, kunne det hænde, hvis vi havde ærinde i Istedgade, at vi så koner komme og hente deres mænd på værtshuset, og det gik ikke altid stille af, men ovre i de gader, hvor vi boede, skete der ikke sådan noget, det var såkaldte "pæne" folk, der boede der, og skulle det ske, at en havde trådt lidt ved siden af, så holdt man sin dør lukket, man satte ikke sit familieliv til skue men var solidariske med hinanden og beklagede sig ikke, men jeg havde også en far og voksne brødre og søster Rosa, der kom lige hjem med deres løn fredag aften.

Jeg var ret svagelig og sart som barn. Jeg led meget af hovedpine og havde stærk blodmangel, så jeg blev sendt på svagbørnskoloni. Den hed "Vesselsminde" og lå ved Nærum. Det var et græsklædt areal med træer om, lige i skovkanten. Der var en stor vinkelbygget træbarak, hvor

personalet boede i den ene ende og børnene i en anden, drengene i i stueetagen og pigerne på første sal. Vi var mellem syv og tretten år. Der var håndvaske ude på gangen, og én gang om ugen fik vi bad i store baljer omme bag huset, og der blev passet godt på at drengene ikke kom i nærheden. Så var der en stor rund træbarak, hvor der var køkken og spisesal. Vi fik havregrød eller øllebrød om morgenen med mælk, og to retter mad til middag. Efter nutidens målestok var det ikke særlig sund mad, tyk brun eller hvid sovs eller mælkesupper, men vi var godt tilfredse. Husene var kalkede gule, og når vi piger skulle lege fine damer, gned vi kalken af og smurte på kinderne som pudder, det resulterede i, at vi fik knopper i ansigtet, så lægen blev tilkaldt. Så var det ødelagt.

En gang hver 14. Dag gik vi gennem skoven til Nærum skole, hvor vi blev vejret og undersøgt, og så gik vi tilbage igen, godt trøstet. Til aften sad vi i græsset og spiste leverpostej- og fedtemadder, og en gang imellem æggemadder, men det var nok heller ikke så meget maden, som den friske luft, vi manglede.

Udenfor lejren lå et skovløberhus, som én gang om ugen havde salg af slik for os, som var på ferie. Vi måtte højst snolde for 75 øre af de lommepenge, vi havde, og som "frøkenen" opbevarede for os. Jeg havde, så vidt jeg husker, tre kroner med, de skulle holde til de seks uger, jeg var der. Pinsedag måtte vi få besøg. Min mor, far og søskende og et par af vore bekendte kom. Så var vi på Eremitagesletten. Jeg har et par fotografier derfra, jeg kan huske, at jeg tudede og ville med hjem, men det kunne der slet ikke være tale om, men det var også bare, til de var taget hjem igen, så var det overstået, for vi havde det jo godt, bare vi ikke skulle have haft den skefuld levertran hver dag.

Søndagene var stille dage hjemme hos os. Frederik og Carlo var som regel hos deres kærester, og Rosa var hver søndag i afholdslogen NIOGT, og far og mor ville have fred. En sjældnen gang kom der bekendte til eftermiddagskaffe, så skulle vi helst gå ned og lege. Vi ville ellers gerne høre, hvad de voksne sagde. Så kunne det ske, at Anna smurte en madpakke, og så gik vi i Søndermarken. Så fik vi gerne til en is, en "muslingeskal" med en iskugle til fem øre. Vi gik ad Ny Carlsbergvej, gennem bryggerierne, så skulle vi lige hvile os i elefantsnabelen, inden vi gik videre over Valby Langgade og ind i Søndermarken. Der var altid mange folk, der lå på den store plæne. De havde gerne kaffe på termoflaske med, og så spiste vi vores mad og spillede bold bagefter. Så gik vi gennem den lange allé med de gamle træer, ud til Frederiksberg Bakke. Der lå Frederiksberg Slot og have på den anden side, og ved siden af slottet lå Zoologisk Have. Hvis far havde haft "spenderbukserne" på,

havde vi fået penge til billetten, men det var sjældent, det skete. Engang stod der en kanonfotograf på plænen, og så blev Kristian fotograferet, men jeg måtte ikke komme med på billedet, jeg var ikke pæn nok, sagde Anna, - Kristian havde nemlig fået sit hvide matrostøj på og en matroshue. Hvad jeg havde på, kan jeg ikke huske, men jeg var godt gal. Fra alléen i Søndermarken gik der en lille sti ned ad en bakke. Der var en lille kilde i en stengrotte, og der sad en kone hver søndag om sommeren og solgte kildevand, ti øre pr. glas. Det var det samme glas, alle drak af, det blev bare skyllet i kilden. Der var næsten altid folk ved kilden, så hun tjente vist en god skilling, men skulle vist så betale en afgift for at sidde der. Efter sådan en lang spadseretur var vi også godt trætte, når vi kom hjem.

(Det er for resten mærkeligt, - det er Valborgs fødselsdag i dag, den 2. Marts, det tænkte jeg ikke på, da jeg begyndte at skrive om hende!)

Jeg har aldrig kendt mine bedstemødre, de var døde, før jeg blev født, men mine bedstefædre husker jeg som to, lidt strenge herrer, som vi havde respekt for. De besøgte os kun ved særlige festligheder. Min farfar hed Frederik Larsen, han var skræddermester i Odense, han syede for militæret. Min bedstemor hed Mette, men ellers ved jeg ikke noget om hende. Bedstefar boede på sine gamle dage hos min fars broder Marius og hans kone Valborg i Randers. Dengang hed vejen, de boede på "Vort Hjem". De boede i nr. fem, nu hedder det Langgade 53, men huset står der endnu. Onkel Marius var sadelmager på Skandia i Randers, han monterede togvognene. Da de blev ældre solgte de huset og købte en cigar- og vinhandel i Mejlgade 89 i Århus. Der var også lotterikollektion, så han blev aldrig kaldt andet end "lotterilarsen". Jeg var flere gange på ferie hos onkel og tante som barn. De havde en søn, der hed Frode, en meget dygtig dreng. Han rejste som voksen til København og startede et patentbureau på Amagertorv. Han døde, da han var 55 år. Jeg var meget glad for at komme til Randers, tante Valborg var en meget dygtig dame, hun syede en overgang for "Junker" i Randers, det var mest herre- og drengebukser, hun syede. Tantes mor hed Hagensen, hun var oldfrue på Vestre Fængsel i København, og havde også lejlighed der. Da hun blev gammel blev tantes søster Olga oldfrue. Hun blev aldrig gift, men de blev boende begge to på fængslet, til Olga faldt for aldersgrænse. Jeg besøgte dem flere gange der sammen med min søster Anna. Jeg var meget beklemt, når vi gik gennem den store port og hørte nøglerne rasle og porten slog i bag os med et drøn. Det var en stor gammel lejlighed med fine gamle mahognimøbler. Jeg turde næsten ikke røre mig. Olga var en striks dame, men hendes mor husker jeg som en fin lille

nipsgenstand med hvidt hår og hvidt sjal om skulderen. Der stod altid en skål med hjemmebagte kager på bordet, men jeg havde fået besked på hjemmefra, "kun to kager" selv om de bød mig flere.

Min mors far hed Hans Peter Madsen og var tømrermester. Han blev gift med Victorine Catrine Wahlers i Garnisons Kirke i København. Hun blev min mormor, men hende kendte jeg ikke. Min mor blev født i København i 1876, hun fik vistnok som 12-årig dårlig hofte og blev lagt i gips i næsten et år, så hendes ben holdt op med at vokse. De gik til en klog mand, som fik liv i det igen, men benet blev stift, så hun fik "høj" støvle. Det er, hvad vi fik at vide. Mor kom til Fyn som "pige i huset", og derovre lærte hun far at kende, og de blev gift. Inden hun rejste til Fyn havde mor været i huset hos en frk Thalbitzer, som var meget god ved mor. Da vi så kom til København, besøgte vi hende. Hun var da blevet forstanderinde på et hjem for unge piger, som ikke havde det så godt i deres eget hjem. Hjemmet hed Lindevangshjemmet og lå på Frederiksberg. Det lå nærmest ude på landet, nu er byen vokset langt udenom. Vi var tit med mor ude at besøge frk. Thalbitzer. Det var kun vi tre mindste, og vi blev meget forkælet af de unge piger. De lærte husholdning, bl.a. skulle de ligge på knæ på de store gulve og skure med sand og brun sæbe til gulvene var skinnende hvide. De vaskede og strøg også for folk ude i byen, det gav lidt indtægt til hjemmet. Der var en stor have til, hvor de dyrkede al frugt og grøntsager til eget forbrug, det skulle de unge piger også gøre, men de lød meget glade og tilfredse. De syede og broderede og strikkede også, og det var fine ting, som også blev solgt. Særlig dejligt var det, når vi var til juletræ. Så gik vi med pigerne rundt om det store juletræ og sang, og vi fik gaver, som de selv havde lavet. Frk. Thalbitzer var datter af oberst Thalbitzer, jeg tror, han var fra Helsingør. Fra det hjem stammer flere af de ting, jeg har, bl.a. lampen - damen, der holder en lygte- dengang var de en glasbeholder til petroleum, og den brunlige keramikvase, de to malmstager, chokoladekanden og kop. Det er ting min mor arvede, så de er nok omkring 200 år gamle. Den gamle dame døde, da hun var 94 år gammel, hun boede da i et pensionat for ugifte damer på Frederiksberg. Jeg var da 12 år.

Jeg vil fortælle lidt om mine søskende.

Vi var syv. Frederik, den ældste, blev bud på Ritzaus Bureau i 1921 i Mikkell Bryggers gade. Senere blev han elev og var der til sin død, jeg tror, det var i 1952. Han var da overassistent. Han blev gift, da han var 21 år. Ella, hans kone var kun 18, de fik seks børn, som hed: Erik, Ernst,

Grethe, Mona, Lilian og Birthe. De boede som nygifte i en lille bitte lejlighed i sidehuset til en ældgammel ejendom i Adelgade. Alle ejendommene der omkring er for længst revet ned og området er blevet til et forretningskvarter. Senere fik de en lejlighed overfor os i Bustrupgade. Derfra flyttede de nogle år senere til et rækkehus på biblioteksvej i Hvidovre. Frederik døde som nævnt i 1952.

Carlo var den næste. Som 22-årig blev han gift med Ketty, de fik to drenge, Henning og Eigil. Carlo arbejdede først hos far på æskefabrikken, men da den lukkede, kom han til Marius Andersen i Stengade, hvor han blev bogbinder, og der var han til han blev 60 år. Som nygifte boede de i Højlandsvangen i Brønshøj. Da han blev pensioneret, købte de et hus med cigar- og vinhandel på Grønnedvej i Virum, senere flyttede de til en lejlighed i Herlev. Carlo døde på plejehjem, hvor han havde siddet som lammet i tre år af en blodprop i hjernen.

Så kommer Rosa. Hun var 21, da hun blev gift med Villy. De fik seks børn, hvoraf to døde, da de var 1 og 4 år. Børnene hed Inge-Lise, Tove, Villy og Birthe. De havde lejlighed under Frederik i Adelgade, men flyttede kort efter ind i den lejlighed i Bustrupgade, som Frederik senere fik. Rosa og Villy boede mange forskellige steder, bl.a. på Ålekistevej i Vanløse og i Kastrup Allé i Kastrup. Derfra flyttede de til Karlstrup, hvor de købte en gård. Da Villy døde i 1954, solgte Rosa gården og flyttede til Brønshøj, hvor hun købte hus. Nu (2004) bor hun på plejehjem i Herlev.

Så er der Anna. Hun var en dygtig, køn og livlig pige. Hun blev gift som 18-årig med Svend Olsen, der var udlært slagter, men senere blev lillebilchauffør. De fik en lille lejlighed i Fredensgade på Nørrebro. De ejendomme er også revet ned nu. De fik fire børn, en lille pige døde som etårig. Der var så Hans, Lissie, som jeg er gudmoder til, og Kaj. Anna og Svend flyttede til Tranehavevej 16 i Sydhavnen, hvor Svend døde. Han var da 60 år. Anna blev vist 63 år, helt ødelagt af ledegigt, men hun bevarede til det sidste sit gode humør. Hun lignede vores mor, både i udseende og humør. Hun boede på Tranehavevej til hun døde.

Derefter kommer jeg, men det kan vente, for jeg har allerede skrevet en del om mig selv.

Kristian var nummer seks. Han var en stille og lidt indesluttet dreng, gik meget for sig selv. Han var en god dreng. Han blev bagersvend, men gik fra sit fag og blev chauffør, hvor Carlo arbejdede. Under krigen blev han gift med Ellen, men det varede kun et par år. Kristian kunne ikke holde på piger, hvad der så end var i vejen med ham. Han købte til dem og forkælede dem, så jeg tror, at de blev trætte af ham. Det var synd for

ham, for han mente det godt. Efter 2. Verdenskrig meldte han sig til den engelske hær og blev sendt til Ægypten. Han var i hæren i fem år og kom så hjem. Han lærte igen en dame at kende, men det gik også overstyr, det var mere end han kunne tage, og så tog han sit eget liv med gas.

Den yngste var Lili, hun var en lille køn pige, men mor døde desværre, da Lili var 13 år, hvor hun havde mest brug for en mor. Hun flyttede med far ud til Carlo og Ketty i Lyngby i en ville, de havde købt af den gamle Wolsing. Men så blev Lili syg af tuberkulose og blev indlagt. Lili kom fra sygehuset til et sanatorium og tilbage igen med små ophold hjemme, men hun lærte så Niels Hoffgård at kende på Nakkebølle sanatorium, de blev gift og boede i Vanløse, men efter et par år døde hun.

I nr.6 i Bustrupgade boede en familie, der hed Langhoff. Manden var kaptajn og sejlede på langfart, så han var sjældent hjemme. Konens bror hed Svend Olsen, han blev senere gift med min søster Anna. I den familie var der en søn, som hed Otto. Han og Carlo var gode venner, og de havde en sejlbåd sammen. Den lå ude i Svanemøllebugten i en sejlkлуб, der hed frem. Rosa var også medlem og sejlede med dem en gang imellem. Hun havde strikket hvide sweaters til alle tre, og på brystet havde hun syet sejlkлубbens blå flag og broderet et stort hvidt "F". Engang, da klubben havde fødselsdag, skulle de også derud, men Rosa var syg og lå i sengen. Det var stærk storm, og Rosa bad dem om, endelig ikke at sejle ud, hun sagde, at hun om natten havde drømt, at det var gået dem galt. Men trods det, og selv om klubben havde frarådet det, var de alligevel sejlet ud, og da de skulle runde nogle store gasbeholdere ude i vandet, kæntrede båden. Carlo sprang over bord og fik fat i et par årer, som holdt ham oppe, men Otto gik med båden ned og druknede. En mand inde på land havde set det, slog alarm og sejlede straks ud og reddede Carlo, men Otto fandt de ikke før nogle dage efter, da en båd med store hjul til at rende havbunden med gik ud. Manden, som havde reddet Carlo, sejlede bagefter og der fik han fat i Otto, som hang fast på hjulet. Carlo blev kørt på hospitalet, men kom hjem nogle dage efter. Han var stærkt chokeret, de to havde været som brødre og altid været sammen. Jeg husker, at Carlo hængte nogle pengesedler til tørre på en snor over vores kakkelovn. Rosa blev endnu mere syg, hun havde stået ved det åbne vindue og set kisten og følget køre forbi og holde ved nr. 6, det var jo skik og brug. Hun fik lungebetændelse og kom senere på sygehuset. Man sagde, at hun og Otto havde været gode venner, men Otto var, som Rosa, lidt for sig selv, og de havde aldrig vist noget i den retning.

Frederik og Carlo var mælkedrenge. De skulle op om morgenen klokken

fire og bringe mælk ud til folk. Det var mejeriet Enighedens gule mælkevogn med to heste for, som de løb med mælk for. Engang kom Frederik hjem med en kattekillling i sin pengetaske, men vi måtte ikke beholde den, for der måtte ikke være dyr i ejendommen. En dag kom han også hjem med hvide mus, det vidste far og mor ikke. Han havde dem oppe på loftet, men de ynglede, og nogle slap fra ham, så han måtte aflive dem alle sammen. Vi havde også en papegøje, der hed Jacob. Den havde Carlo fået af Otto, hvis broder havde haft den med hjem fra sine rejser. Han var styrmand. Men Ottos mor ville ikke have den, og så fik Carlo den. Den sad på en høj stang med en tværpind på, og Carlo var meget glad for den. Men så en dag ville far give den et stykke, og så bed den ham i fingeren. Far blev så gal, at han gav fuglen et fyr, så den røg hen ad gulvet. Nu skulle det djævelskab ud, sagde far. Carlo sad og græd med Jacob siddende på skulderen. Så sagde mor, at Carlo skulle give den til far, så kunne han gøre med den, hvad han ville. Og så fik piben en anden lyd. Far købte et stort bur til den, og de blev rigtig gode venner. Vi havde den i en del år, men mor blev aldrig glad for den, den skræppede så meget op, og mor havde så dårligt hoved, så en dag ringede hun til dyrenes beskyttelse og fik adressen på en dame, der gerne ville have den, og der fik den det godt, for hun havde før haft papegøjer. Far savnede den, men kunne godt se, at Jacob fik det meget bedre hos damen, for hun tog sig mere af den. Hos os var det kun far, der sludrede med den om aftenen, når han kom fra arbejde. Det var kun mor og Lili, der var hjemme om dagen.

17.februar 1992.

Jeg blev gift med Holger d. 27.april 1934. Vi boede i Jernbane Allé 39 i Holgers forældres ejendom. De boede selv i en stor villa bagved, med en stor, gammel have.

Holger døde 2 $\frac{1}{2}$ år efter, den 16. August 1936. Jeg blev boende ca. $\frac{1}{2}$ år efter. Den gamle Wolsing var en vanskelig mand, så jeg flyttede til moster Anna (min søster), som jeg boede hos i fire måneder, det var på Tranehavevej 16 i Sydhavnen. Så flyttede jeg sammen med min far til Amager. Derfra flyttede jeg med Leo og Holger til Sverigesgade 4, det var i 1938. Jeg havde forskellige arbejdspladser. Dengang var det ligeså svært at få arbejde som nu. Jeg var bl.a. hos Plumrose, hvor jeg pakkede smør på dåser til eksport. Så var jeg på Baldersgade hospital som afløser for portneren i ferien, eller som rengøringskone efter håndværkere, som gangkone o.s.v. Leo og Holger var så i børnehaven i Frankrigsgade, hvor jeg hentede dem efter arbejdstid. I 1941 flyttede jeg til Hyltebjerg

Allé nr. 20. Jeg fik arbejde hos Rosa og Villy på Ålekistevej. Jeg skulle sortere og sprætte gammelt tøj på, når "klunserne" kom og solgte det til Villy, et beskidt og uhumsk arbejde, men der var jo ikke megen hjælp at få dengang, kun 75 kr. hver tredje måned i enkebørnsbidrag, og det rakte jo ikke langt. Et par år efter flyttede Osvald ind hos os, det hjalp noget, og i 1944 købte vi så rulleforretningen på Børglumvej. I 1946 købte vi rulleforretningen i Harald Jensens Gade i Sydhavnen. Der var godt at bestille, og jeg tjente godt. Osvald og jeg giftede os den 12.7.1947. Den 27. Februar 1949 blev Kurt født. I 1951 købte vi grunden i Herlev, satte hus på og solgte den i 1957 (?). Vi boede i Harald Jensens Gade i 11 år. Vi købte så huset i Fredensborg og flyttede dertil. I 1960 flyttede vi til Vester Bjerregrav, i Jylland, hvor vi købte det gamle jordemoderhus, som blev istandsat. Da Ruth og Holger d. 1. Februar 1965 flyttede til Anholt, flyttede vi $\frac{1}{2}$ år efter til Kollerup Gods ved Hadsten, hvor vi boede i ca. tre år, derfra til det nybyggede "enkesæde" i et halvt års tid, da vi købte "Lunden" i Hadbjerg, hvor vi boede de næste fem år. Fra Hadbjerg flyttede vi til Lohals på Langeland, men da Osvald blev alvorligt syg, flyttede vi tilbage til Jylland til Tjærbyvej i Randers. Osvald døde 17. Juli 1976, og i 77 flyttede jeg til Høj-toften i Vorup. I 1982 købte jeg så et rækkehus i El-gårdsminde i Hadsten, hvor jeg boede fem år, og derfra flyttede jeg til Kollektivhuset ved Doktorparken i Randers.

Skodsborg kirkestift sammen med en svensk forfatter, Albert Viksten og dennes kone, som er over ----- Så synes jeg, at jeg vil skrive min oplevelse ned. Den er sand, og jeg tror, at der er mere mellem

I stuelejligheden i Bustrupgade, hvor jeg boede som barn, var der en fraskilt dame med tre børn, en voksen datter og en dreng og en pige på Kristians og min alder, Frede og Grethe. Grethe og jeg gik i samme klasse, og hjemme var vi altid sammen. Da vi flyttede til Jydeholmen i Vanløse, var jeg 13 år, og da sås vi kun sjældent. Kun Kristian og Frede mødtes nu og da. Så blev jeg gift med Holger, men han døde, da Leo var to år og Holger 2 uger. Kort efter Holgers død kom Frede sammen med Kristian og besøgte mig, og Frede spurgte mig, om jeg brød mig om at Grethe kom, vi havde jo ikke set hinanden i ca. ti år.

Hun kom også, og vi havde det hyggeligt, vi sad i stuen med døren åben til soveværelset, hvor drengene lå og sov. Jeg så godt, at Grethe kiggede meget ind i soveværelset, men tænkte ikke mere over det. Vi blev enige om, at hun skulle komme en gang imellem. Så gik et stykke tid og hun kom igen, og da fortalte hun, at hun, en dag hun stod i strygeriet, hvor hun var ansat, hørte en stemme, der sagde, at hun skulle gå ud på Tingvej på Amager til møde hos spiritisterne. Grethes mor var spiritist, men Grethe troede ikke på sådan noget. Hun fortalte alligevel sin mor om stemmen,

der havde talt til hende, skønt der ikke var noget at se, og moderen sagde, at Grethe skulle prøve at gå til mødet og se, hvad det var for noget. Grethe gik så, og en dame, der sad på en scene og var medium, sagde, at den dame i salen, som havde besøgt en ung enke, skulle gå ud til hende igen, for det var rigtigt, det hun havde set i soveværelset den aften, hun var derude, og hun skulle sige til enken, at hun ikke måtte være ked af det, for hendes mand tænkte på hende og børnene og var hos dem. Hun gik så til mor og fortalte, at hun den aften med mig havde set min afdøde mand, Holger, stå bøjet, først over Leo, dernæst over Holger, som lå og sov. Hun kunne beskrive, hvordan han så ud, og hvad tøj han havde på. Grethes mor sagde da, at hun skulle gå ud og fortælle mig det, men Grethe var bange for, at jeg ville blive forskrækket, så det varede noget, før hun kom, og det var kun fordi, hendes mor pressede hende til det. Hun fortalte mig det hele og sagde, at jeg ikke måtte blive forskrækket, hun troede ikke selv på spiritisme, men det, hun havde oplevet, sidste hun var hos mig og stemmen i strygeriet og til mødet på Tingvej, var lige så sandt, som hun sad hos mig nu. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle tro, jeg ville helst tro, at det var fri fantasi, men jeg kan ikke modbevise det, og det hele står endnu næsten 52 år efter så tydeligt for mig. Jeg fortæller det her, fordi jeg sidder og læser 4.del af Ivar Lo-Johansens roman "Friheden", hvor han fortæller om et møde under et ophold på Skodsborg kuranstalt sammen med en svensk forfatter, Albert Viksten og dennes kone, som er overbevist spiritist. Så synes jeg, at jeg ville skrive min oplevelse ned. Den er sand, og jeg tror, at der er mere mellem himmel og jord, end vi ved.

Oversigt over Rigmor Rasmussens data :

Født 8. oktober 1914 døbt 1. november 1914
I Dalum ved Odense

Konfirmeret 21. oktober 1928 i Vanløse Kirke København.

Gift med Holger Wolsing 27. april 1934, død 16. august 1936
Sønnen Leo født 17. september 1934, død 9. april 1993
Sønnen Holger født 2. august 1936.

Gift med Osvald Rasmussen 12. juli 1947, død 17. juli 1976
Datteren (Bitten) født 1944 eller 1945, død kort tid efter.
Sønnen Kurt Rasmussen født 27. februar 1949

Rigmor Rasmussen døde den 13. marts 2004 på Randers
Kollektivhus' plejeafdeling 89 år gammel.

Bisat fra Hornbæk kirke, Randers.
Urnebegravet 20. marts 2004 på Strandby kirkegård,
Vesthimmerland.

1914

Daabsattest

L.-J. 1914

for *Rigmor Maren Kristine Lindervang Larsen.*

Fødestad og Sogn	<i>Thorshals alleé Nr. 1, Salum sogn, Odense Herred.</i>
Fødselsaar og -Dag	<i>1914 - fjorten - 8. - ottende - Oktober.</i>
Kirken, hvori Barnet er døbt eller fremsat eller hjemmedøbt	<i>Salum.</i>
Daabsaar og Daabsdag samt hvis Barnet er hjemmedøbt Aar og Dag for Fremsættelsen i Kirken	<i>1914 - 1. November.</i>
Forældrenes fulde Navn og Stilling	<i>Bygherre Anders Larsen og Hustru Marie Nikoline Madsen.</i>

Overensstemmelsen med Ministerialbogen bevidnes.

Salum Indtægter den *31. Juli* 1921.

H. F. Poulsen,
Egnekøbt.

Nr. 56. Olaf O. Borch & Co. Forlag. Statens Komr. Forr. Skrif. I. Styrelse II.

Øverst: Marie og Anders Larsen ca. 1925

Nederst:

Rigmor, Carlo, Rosa, Kristian

Anna, Lili, Frederik ca. 1931

Øverst: Marie og Anders Larsen ca. 1925

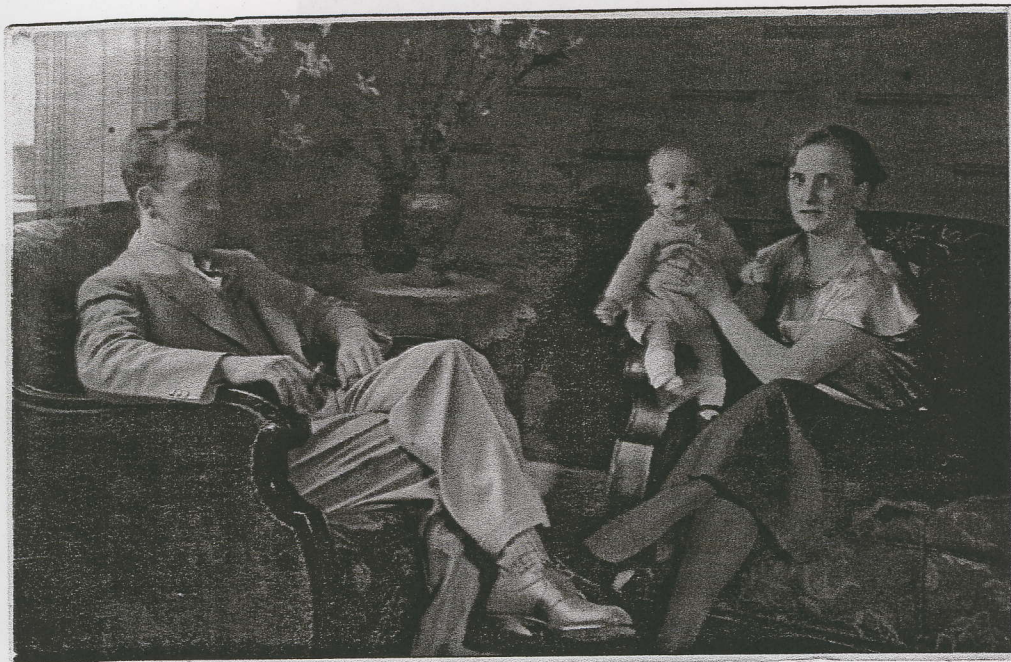
Nederst:

Rigmor, Carlo, Rosa, Kristian
Anna, Lili, Frederik ca. 1931

Frederik Carlo Rosa Villy Kristian Svend Rigmor
 Ella Ketty Anders og Marie Larsen Anna
 Tove Eigil Lissie Inge-Lise
 Henning Lilian Grethe Erik Lili Mona Ernst Hans

R+V: Tove, Inge-Lise. (Ikke fødte: Villy, Birthe) C+K: Henning, Eigil. F+E: Lilian,
 Grethe, Mona, Ernst, Erik (Birthe). A+S: Hans, Lissie (Kaj).

Øverst: Holger 23 år

Holger 24 år

Nederst: Holger 25 år

Leo $\frac{1}{2}$ år

Rigmor 21 år

Øverst: Nedgangen til Rulleforretningen på Børglumvej i Vanløse-

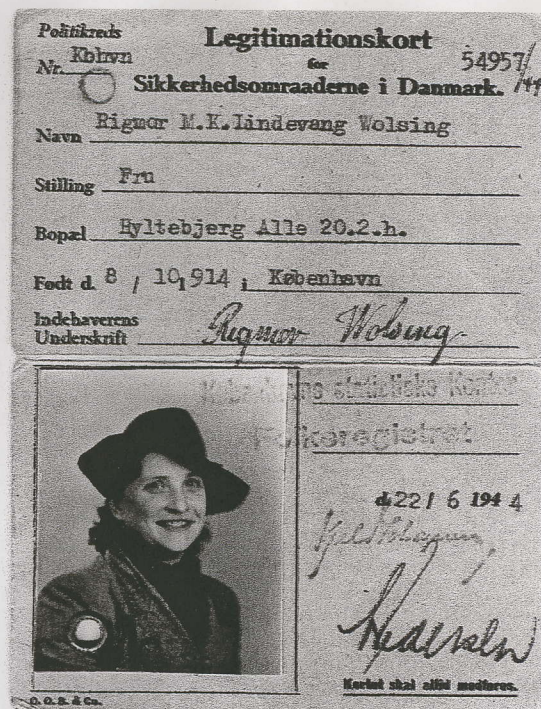
I midten: Bag vinduet til venstre for nedgangen lå rullens baglokale

Nederst: Bag kælder døren til højre var det wc, som skulle benyttes.

I

Harald Jensens Gade 2, st. th. i Sydhavnen
 Øverst: Rulleforretningen var bag hjørnevinduerne i stueetagen
 Nederst: Vort køkken og børneværelse til venstre for trappeopgangen i hjørnet.

Øverst: Rigmor på besøg i gården
I Harald Jensens Gade

Nederst : Rigmor 1996

Legitimationskort 1944

Osvald og Rigmor år ?